KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ NUTRIČNÍ TERAPEUT

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v návaznosti na ustanovení § 15 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.), a ustanovení § 14 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 39/2005 Sb.“), kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání nutriční terapeut

a) v nejméně tříletém akreditovaném zdravotnickém bakalářském studijním programu Nutriční terapie nebo
b) v nejméně tříletém studiu v oboru Diplomovaný nutriční terapeut na vyšší odborné škole,

v němž se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedené studijní nebo vzdělávací programy. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání nutriční terapeut.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vysokým školám[1] a vyšším odborným školám[2] pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle zákona o vysokých školách[1] nebo školského zákona[2], se tímto kvalifikačním standardem při přípravě studijního nebo vzdělávacího programu řídit.

Název studijního programu/oboru vzdělávání:

- Nutriční terapie, bakalářský studijní program
- Diplomovaný nutriční terapeut, vzdělávací program pro Vyšší odborné školy

Standardní doba studia/vzdělávání: nejméně 3 roky, z toho praktické vyučování činí nejméně 1 800 hodin[3]. Za praktické vyučování se s odkazem na ustanovení § 14 odst. 3 písm. b)

[1] Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[3] § 14 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

vyhlášky č. 39/2005 Sb. pro účely i tohoto kvalifikačního standardu považuje nejenom ta část výuky, která probíhá u poskytovatele zdravotních služeb, ve vlastním sociálním prostředí pacienta a v zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči, ale i výuka na pracovištích škol nebo školských zařízeních určených pro praktické vyučování, pokud odpovídá náplni příslušného oboru.

Forma studia/forma vzdělávání[4]:
- v bakalářském studijním programu: prezenční, kombinovaná
- ve vzdělávacím programu pro vyšší odborné školy: denní, kombinovaná

I. Cíle studijního/vzdělávacího programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování nutriční terapie a správné výživy.

2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice (dále jen „ČR“) a se zaměřením např. na právo pacienta zvolit si poskytovatele zdravotních služeb oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají jeho zdravotním potřebám, pokud právní předpisy nestanoví jinak.

3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání[5].

4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

II. Cíle studia/vzdělávání

1. Cíle týkající se poskytování specifické ošetřovatelské péče při zabezpečování nutričních potřeb pacientů

1.1 Absolvent/ka je schopen/schopna aplikovat získané poznatky při zajišťování nutriční péče ve vztahu ke specifickým výživovým potřebám.

1.2 Absolvent/ka je schopen/schopna navrhovat změny zajišťující dodržování léčebného režimu ve vztahu k výživě pacienta/klienta.

1.3 Absolvent/ka je schopen/schopna zhodnotit stravování pacientů z hlediska obsahu energie a jednotlivých živin anamnesticky nebo pomocí vhodných nástrojů.

1.4 Absolvent/ka je schopen/schopna edukovat o různých onemocněních, jejich prevenci i nutriční terapii.

1.5 Absolvent/ka je schopen/schopna zabezpečovat a komplexně řešit nutriční potřeby

[4] § 44, odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů; § 25, odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[5] § 15 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.

pacientů/klientů a zhodnotit v případě nutnosti potřebu odeslat pacienta/klienta do péče dalších odborníků v rámci multidisciplinarity.

1.6 Absolvent/ka je schopen/schopna řešit problémy spojené s výživou a hydratací pacienta/klienta, a to jako plnohodnotný člen multidisciplinárního týmu.

1.7 Absolvent/ka je schopen/schopna posuzovat význam zdraví pro jedince i společnost i podíl a roli pacienta/klienta i zdravotnického pracovníka při upevňování zdraví a prevence nemocí.

1.8 Absolvent/ka je schopen/schopna při poskytování nutriční péče jednat hospodárně a ekologicky.

1.9 Absolvent/ka je schopen/schopna podílet se na přípravě pacientů/klientů k diagnostickým a léčebným výkonům, zajišťováním nutriční péče při těchto výkonech i po nich.

1.10 Absolvent/ka je schopen/schopna spolupracovat s ostatními odborníky i organizacemi poskytujícími preventivní i následnou zdravotní či sociální péči na realizaci programů zaměřených na zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva.

2. Cíle týkající se rozvoje profese nutričního terapeuta

2.1 Absolvent/ka je schopen/schopna na základě svých vědomostí, dovedností a odborného přístupu k jednotlivcům, rodinám a komunitám přispívat k profesionalizaci oboru nutriční terapie, zvyšování prestiže a postavení nutričního terapeuta ve společnosti.

2.2 Absolvent/ka je schopen/schopna orientovat se v aktuálním stavu rozvoje nutriční terapie v ČR i v zahraničí a umí kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje oboru nutriční terapie.

2.3 Absolvent/ka je schopen/schopna podílet se na výzkumné činnosti v oblasti nutriční terapie, prezentovat její výsledky a aplikovat je do své práce.

2.4 Absolvent/ka je schopen/schopna řešit problémy, plánovat a organizovat vlastní práci včetně manažerských činností v oblastech klinické výživy i veřejného stravování.

2.5 Absolvent/ka je schopen/schopna pracovat s informačním systémem daného zařízení, sledovat vývojové trendy zdravotní péče a problematiky výživy, stravování a dietoterapie.

3. Cíle týkající se poskytování zdravotních služeb a navazujících sociálních služeb v kontextu právních předpisů

3.1 Absolvent/ka je schopen/schopna orientovat se v právním řádu ČR, a to zejména v oblasti, která upravuje poskytování zdravotních a sociálních služeb a kompetence státní správy v oblasti organizace poskytování zdravotních a sociálních služeb zejména v oblasti preventivní a léčebné výživy.

3.2 Absolvent/ka je schopen/schopna chápat úlohu Světové zdravotnické organizace /World Health Organization/ (dále jen „WHO“), respektovat právní předpisy i doporučení Evropské unie (dále jen „EU“) týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích, uznávat mezinárodní dokumenty týkající se nejnovějších poznatků v oblasti zdravé a léčebné výživy - Evropské standardy pro vzdělávání a výkon profese nutričních terapeutů (European Academic & Practitioner Standards for Dietetics) přijaté European Federation of Associations of Dietitians (dále jen EFAD) a Evropské standardy pro odborný výcvik v dietetice (European Practice Placement Standards for Dietetics).

3.3 Absolvent/ka je schopen/schopna při poskytování nutriční péče pacientům/klientům z odlišného sociokulturního prostředí jednat s vědomím jejich národnostních, náboženských a jiných odlišností.

III. Profil absolventa/tky studijního a vzdělávacího programu

Profesní kompetence nutričních terapeutů (jejich výstupní vědomosti a dovednosti) jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované podle základních funkcí, které nutriční terapeut plní a vycházejí z platných právních předpisů ČR[6].

Nutriční terapeut umí samostatně řešit úkoly v souvislosti s preventivní a léčebnou výživou. Podílí se na zkrácení doby hospitalizace z pohledu adekvátního nutričního zajištění pacientů a umožní tak brzký návrat pacienta do domácího prostředí. S ohledem na psychologické, sociální, ekonomické, společensko-kulturní a duchovní odlišnosti způsobu života pacientů/klientů v souladu s právními předpisy umí chránit, udržovat, navracet a podporovat zdravý způsob výživy a je schopen adekvátně komunikovat s pacienty/klienty v různých situacích.

Činnosti nutričních terapeutů zahrnují specifickou ošetřovatelskou péči při uspokojování nutričních potřeb pacientů u poskytovatele zdravotních služeb i v zařízeních sociálních služeb, při akutních a chronických poruchách v oblasti výživy.

Profese nutričního terapeuta zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí[7]:
autonomní, kooperativní, kompetence nutričního terapeuta v oblasti výzkumu a vývoje nutriční terapie a správné výživy a dále v oblasti managementu a kvality nutriční péče.

1. Autonomní kompetence nutričních terapeutů

1.1 Uspokojování nutričních potřeb v souvislosti s poruchami výživy u pacientů včetně pacientů v těžkých stavech. Nutriční terapeut bez odborného dohledu a bez indikace lékaře, v rozsahu své odborné způsobilosti, poskytuje specifickou ošetřovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné péče na úseku klinické výživy v souladu s právními předpisy a standardy.
1.2 Vyhodnocuje a zpracovává nutriční anamnézu u pacientů, u pacientů v těžkých stavech provádí bilanci stravy přijímané ústy.

[6] § 15 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů a § 14 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

[7] Podrobné vymezení jednotlivých činností je vymezeno ve vyhlášce č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1.3 Navrhuje lékaři, případně všeobecné sestře nebo porodní asistentce změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy, doplnění doplňky stravy nebo potravinami pro zvláštní lékařské účely.
1.4 Provádí vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacientů.
1.5 Kontroluje, metodicky vede a organizuje přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy, zejména ve stravovacích provozech poskytovatele zdravotních služeb a v případě speciálních diet stravu připravuje.
1.6 Sestavuje jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro poskytovatele zdravotních služeb a sociální zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.
1.7 Vyhodnocuje výsledky a účinnost nutriční péče a modifikuje další nutriční péči.

1.1. Podpora zdraví a prevence vzniku onemocnění

1.1.1 V rámci preventivní péče sleduje stav výživy jednotlivců i komunity, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života.
1.1.2 Informuje pacienty/klienty i příslušné zdravotnické pracovníky i pracovníky stravovacího provozu o změnách ve stravování konkrétních pacientů a tyto změny organizačně zajišťuje.
1.1.3 Vytváří odbornou síť, statistická hlášení, vede záznamy o průběhu nutriční terapie.
1.1.4 Zdůvodňuje a vysvětluje technologické zpracování pokrmů z hlediska vhodné nutriční péče a zdravé výživy.
1.1.5 Informuje v rámci primární, sekundární, terciární prevence o nemocnosti, její prevenci i nutriční terapii, provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace.

1.2. Zdravotní výchova a poskytování informací

1.2.1 Zprostředkovává pacientům/klientům, jejich blízkým, skupinám potřebné informace o adekvátním způsobu stravování a připravuje pro ně názorné odborné propagační materiály.
1.2.2 Poskytuje poradenské služby a edukuje pacienty/klienty i jejich rodiny a skupiny v oblasti zdravé výživy.
1.2.3 Navrhuje změny ve stravování včetně doporučení vhodných doplňků stravy nebo potravin pro zvláštní lékařské účely.
1.2.4 Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví z hlediska zdravé výživy a hodnotí výsledky těchto programů.
1.2.5 Podílí se na přípravě standardů v rámci nutriční péče.
1.2.6 Podílí se na vzdělávání členů nutričního týmu a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví i v sociálních službách.
1.2.7 Podílí se na kvalifikačním a celoživotním vzdělávání zdravotnických pracovníků.
1.2.8 Efektivně ovládá nové informační a komunikační technologie.

2. Kooperativní kompetence nutričních terapeutů

2.1 Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu klinické výživy, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu nutričních potřeb pacientů.
2.2 Provádí sestavování individuálních jídelních plánů, které indikuje lékař, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet[7].
2.3 Zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti, a pokud je to nutné, žádá o spolupráci příslušné kompetentní odborníky.

3. Kompetence nutričních terapeutů ve výzkumu a vývoji

3.1 Systematicky reviduje své poznatky, pravidelně se seznamuje s nejnovějšími doporučenými postupy a aplikuje nabyté znalosti v každodenní praxi. Při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu v oblasti nutriční péče a praxe založené na důkazech.
3.2 Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti klinické výživy a prezentuje její výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů.
3.3 Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality poskytované nutriční péče.
3.4 Usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

4. Kompetence nutričních terapeutů v oblasti managementu

4.1 Dovede posoudit, analyzovat rizika pro zdraví spadající do oblasti nutriční terapie a plánovat, provést a kontrolovat nezbytná opatření k zamezení působení těchto rizik.
4.2 Pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky.
4.3 Při výkonu odborných činností v rámci klinické výživy sleduje jejich efektivitu a náklady.
4.4 Metodicky vede, motivuje, vzdělává, kontroluje a hodnotí podřízené pracovníky.
4.5 Účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají preventivní péče na úseku klinické výživy a specifické ošetřovatelské péče zaměřené na uspokojování nutričních potřeb.

Všechny tyto kompetence plní v souladu s platnými právními předpisy, etickými principy a profesními standardy, které platí pro nutriční terapeuty odpovídající za specifickou ošetřovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy v ČR.

IV. Podmínky odborného vzdělávání

1. Vstupní podmínky

Podmínky pro přijetí do studijního nebo vzdělávacího programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:
1.1. Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy[1] nebo vyšší odborné školy[2].
1.2. Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, které je v souladu s platnými právními předpisy[8].
1.3. Cizinci mohou studovat ve studijním/vzdělávacím programu po splnění požadavků, které na ně právní předpisy ČR a mezinárodní smlouvy kladou.

2. Průběžné podmínky

[8] Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 271/2012 Sb., vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka), ve znění pozdějších předpisů.

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia/vzdělání, stanovuje:
- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se studijním a zkušebním řádem vysoké školy[1],
- vzdělávací program a učební plán vyšší odborné školy[2], které jsou v souladu se školním řádem vyšší odborné školy.

3. Výstupní podmínky, ukončování studia/vzdělávání[9]

Způsob a podmínky kontroly studia/vzdělávání a ukončení studia/vzdělávání vymezují:
- studijní program, studijní plán, studijní a zkušební řád vysoké školy[1],
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy[2].

3.1. Podmínkou ukončení studia/vzdělávání je splnění požadavků studijního/vzdělávacího programu, získání předepsaného počtu kreditů a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia.

3.2. Vysokoškolské vzdělávání se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se zpravidla skládá z:
- obhajoby bakalářské práce
- zkoušky z nejvíce tří profilujících odborných předmětů pro poskytování nutriční péče.

3.3. Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem, které se skládá z:
- obhajoby absolventské práce
- zkoušky z nejvíce tří profilujících odborných předmětů pro poskytování nutriční péče.

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ potřebný pro poskytování nutriční péče

Název předmětu	**Minimální počet hodin**[10]
Odborná latinská terminologie	24
Anatomie	45
Fyziologie	70
Patologie a patofyziologie	45
Chemie	30
Biochemie	30
Chemie potravin	30
Nauka o potravinách	30
Technologie přípravy pokrmů	100
Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena	30
Základy farmakologie	20

[9] § 55 zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, a § 101, §102 a § 103 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

[10] Celkový počet hodin teoretické výuky bude uveden v konkrétním studijním/vzdělávacím programu

Povinné oborové předměty – kategorie A
Tvořící základ v nutričních oborech a oborech veřejného zdraví

Název předmětu	**Minimální počet hodin**
Toxikologie	15
Epidemiologie neinfekčních onemocnění	15
Výživa člověka	30
Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví: – výživa zdravých jedinců různých věkových skupin včetně specifických nároků těhotných žen a zvláštnosti dětí a dorostu – výživa sportovců – výživa v komunitní péči – alternativní způsob stravování – výživové poradenství – zdravotní výchova – ochrana spotřebitele – tvorba a řízení zdravotnických programů	50
Léčebná výživa	80
Klinická výživa	80

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ klinických oborů

Název předmětu	**Minimální počet hodin**
Klinika nemocí a nutriční péče: - vnitřním lékařství - chirurgii - pediatrii - gynekologii a porodnictví - gerontologii - psychiatrii - infekčním lékařství - onkologii	70
Základy ošetřovatelství	30

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním nutriční péče

Název předmětu	**Minimální počet hodin**
Etika ve zdravotnictví	10
První pomoc	15
Organizace a řízení ve zdravotnictví	13
Základy zdravotnického práva a legislativy	15
Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb	13
Základy sociologie	15
Psychologie a komunikace	50
Základy pedagogiky a edukace	15
Informatika ve zdravotnictví	15
Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky	20
Ekonomika	15

Odborná nutriční praxe

Pracoviště pro odbornou praxi	**Minimální počet hodin**[11]
Poskytovatelé zdravotních služeb lůžkové péče na oddělení - interním - chirurgickém - dětském - gynekologickém - ošetřovatelských lůžek pro seniory - psychiatrickém - infekčním - onkologickém	220
Poskytovatelé zdravotních služeb ambulantní péče včetně edukačních center	80
V zařízeních sociálních služeb	40
Stravovací provozy (poskytovatelé zdravotních služeb, zařízení sociálních služeb a zařízení školního stravování)	120
Provozovny potravinářských podniků	20

[11] Celkový počet hodin praktického vyučování je nejméně 1 800 hodin

[3] § 3 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Za praktické vyučování se dle vyhlášky[3] považuje nejen výuka na doporučených pracovištích pro odbornou praxi, ale i výuka na pracovištích škol nebo školských zařízení určených pro praktické vyučování ve školní laboratoři (cvičení, semináře), pokud odpovídá náplni příslušného oboru.

Povinně volitelné předměty – kategorie B

Povinně volitelné předměty vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný klinický obor.
Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny v oblasti klinické výživy.

Volitelné předměty – kategorie C

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru.
Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny v oblasti klinické výživy.

Pro jednotlivé ročníky studia/vzdělávání jsou stanoveny minimální počty hodin ošetřovatelské praxe následovně:

Odborná nutriční praxe

1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
120 hodin	200 hodin	160 hodin	480 hodin

Zbývající hodiny odborné praxe u poskytovatele zdravotních služeb si rozdělí škola podle svého uvážení.

Délka jedné hodiny odborné nutriční praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut.
Předměty standardu pro výkon povolání nutričního terapeuta jsou v souladu s požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.
Doporučuje se, aby doporučené názvy předmětů byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků (předmětů, modulů), přičemž předměty mohou být sdružovány. Jeden předmět může být součástí více modulů při dodržení základních metodologických principů výuky.

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ pro poskytování nutriční péče

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření studijního nebo učebního plánu. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury zpracuje a předkládá samostatně vysoká škola[1] nebo vyšší odborná škola[2] v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu
ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický k získání jazykových vědomostí nezbytných pro pochopení základních lékařských pojmů především z okruhu anatomie a vybraných klinických oborů. Předmět zprostředkovává základní odborný slovník, v němž dominují substantiva a adjektiva, poskytne informace o pravidelné jmenné flexi a uvede do nauky o slovotvorbě na odborné úrovni. Usnadní studentům získat základní orientaci v odborném jazyce.

Název studijního předmětu
ANATOMIE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a obsahuje poznatky o stavbě jednotlivých orgánů a orgánových systémů člověka s důrazem na stavbu jednotlivých partií trávicího ústrojí od mikroskopické či submikroskopické úrovně po makroskopické uspořádaní celých orgánů.

Název studijního předmětu
FYZIOLOGIE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a obsahuje základní poznatky o funkcích lidského organismu za fyziologických podmínek Součástí předmětu jsou základní informace z oboru klinické genetiky, které mají vztah k determinantám výživy, spolu s nejčastějšími chorobami, jejichž terapie vyžaduje individualizované nutriční postupy. Dále předmět poskytuje základní poznatky z oblasti fyziologie výživy, především procesu přijímání potravy, trávení, vstřebávání a následnou metabolizací výživových složek. Cílem je poskytnutí poznatků, které jsou předpokladem pro pochopení dalších informací z oblasti klinických oborů, dietologie, biochemie, léčebné výživy a pochopení specifických požadavků různých populačních skupin na výživu.

Název studijního předmětu
PATOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zahrnuje oblast patologické anatomie a patologické fyziologie. Zprostředkuje studentům základní poznatky o patologických procesech pobíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech a orgánových systémech lidského těla. Studenti získají základní znalosti o chorobných stavech a naučí se chápat nemoc ve vztahu k lidskému organismu.

Název studijního předmětu
CHEMIE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který studentům poskytne ucelený soubor znalostí, které jsou nezbytné pro porozumění chemických principů uplatňujících se v dalších předmětech, zejména v biochemii. V obecné chemii se seznámí s vlastnostmi roztoků a obecnými fyzikálně chemickými zákony. Anorganická chemie poskytne informace o vlastnostech prvků a sloučenin významných v lékařství, výživě a toxikologii. V organické chemii získá student přehled o sloučeninách a reakcích uplatňujících se v metabolismu a o toxikologicky významných organických sloučeninách nutných pro profesionální a odbornou orientaci v nutriční problematice. Studenti získají základní informace o analytické chemii, prohloubí znalosti z organické a anorganické chemie v souvislosti s jejich uplatněním ve zdravotnictví.

Název studijního předmětu
BIOCHEMIE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který studentům poskytne základní znalosti z obecné a lékařské biochemie pro potřeby navazujících předmětů, zejména aplikované biochemie, fyziologie i dalších předmětů, týkajících se výživy. Výuka biochemie navazuje na základní znalosti chemie s cílem prohloubit je a rozšířit na biochemicky významné typy sloučenin, zejména na strukturu a vlastnosti sacharidů, nukleových kyselin, lipidů, steroidů, aminokyselin a proteinů. Biochemie se zaměřuje na chemické děje v živém organismu po stránce chemické reaktivity, struktury, bioenergetiky a regulačních pochodů na všech úrovních organismu. Zároveň přináší poznatky z oblasti nutriční biochemie u zdravých a nemocných jedinců.

Název studijního předmětu
CHEMIE POTRAVIN
Anotace předmětu**:** Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, který seznámí studenty s chemickou podstatou jednotlivých živin a dalších látek, vyskytujících se v potravinových surovinách živočišného i rostlinného původu a s jejich změnami během technologického zpracování a kulinárních úprav, a rovněž s metodami chemické analýzy zejména instrumentálními a s jejich aplikací při stanovení nutričních komponent a cizorodých látek v potravinách.

Název studijního předmětu
NAUKA O POTRAVINÁCH
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Zprostředkovává studentům nejnovější poznatky a znalosti o základním členění potravin do skupin podle původu, vlastností a způsobu jejich zpracování. Cílem předmětu je podat studentům základní teoretické poznatky o jednotlivých typech a vlastnostech potravin rostlinného i živočišného původu, možnostech jejich zpracování a využití.

Název studijního předmětu

TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsahově je zaměřen především na základní poznatky o surovinách a správné výživě. Studenti se naučí využívat výhod základních tepelných postupů při přípravě pokrmů podle zásad správné výživy, orientovat se v sortimentu potravin a nápojů a jejich gastronomické využitelnosti. Seznámí studenty s bezpečným používáním technických a technologických zařízení v gastronomickém provozu. Je zaměřen na informovanost o systému analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), jejich aplikace v provozu a dodržování hygienických předpisů, sestavování menu podle gastronomických pravidel, a dalších hledisek. Nezbytnou součástí je praktická příprava pokrmů podle zásad technologického zpracování potravin a hygienických norem. Součástí předmětu je i problematika kultury stolování, hygienického a bezpečného zajištění přípravy, skladování i expedice stravy.

Název studijního předmětu

MIKROBIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ A HYGIENA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základy z obecné, speciální a potravinářské mikrobiologie, epidemiologie a hygieny a s vybranými aplikacemi poznatků v praktických tématech, aby je dokázali samostatně rozvíjet v prevenci alimentárních nákaz. Předmět poskytuje základní poznatky o obecných vlastnostech mikroorganizmů ve vztahu k člověku, složení,funkce a význam střevní mikrobioty, vznik a šíření infekčních nemocí. Dále studenti získají informace o zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích, prevence nákaz vzniklých v přímé souvislosti s pobytem v zařízení poskytující zdravotní péči, tj. nozokomiálních nákaz včetně jejich prevence. Studenti budou seznámeni se základy hygieny životního a pracovního prostředí, nutriční epidemiologií a hygienou výživy, předmětů denního užití a hygienou dětí a mladistvých. Zprostředkuje zákonitosti vztahů mezi člověkem a prostředím, vztahy makroorganismu k životnímu prostředí a jejich vzájemné působení a významu pro lidské zdraví.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY FARMAKOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Podává základní informace z farmakokinetiky a farmakodynamiky. Vymezuje pojem léčivo, léčivá látka, léčivý přípravek a jeho lékové formy, dávkování, způsoby podání léčivých přípravků, interakce léčiv a jejich časté nežádoucí účinky. Seznamuje se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání, s návykovými látkami a léčivými přípravky je obsahující a s jejich účinky na lidský organismus. Poskytuje informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu v souvislosti s výživou.

Povinné oborové předměty – kategorie A
Tvořící základ v nutričních oborech a oborech veřejného zdraví

Název studijního předmětu
TOXIKOLOGIE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Umožňuje studentům získat základní znalosti v oblasti obecné toxikologie (cesty vstupu, vnitřní expozice, metabolismus), genetickou různorodost ovlivňující vnímavost k chemické expozici. Exkrece. Účinky expozice chemickým látkám, metody zjišťování. Speciální část lékařské toxikologie poskytne informace o výskytu vybraných chemických látek kontaminujících potravní řetězce, formách expozice populace, jejich účincích v organismu a možnostech prevence.

Název studijního předmětu
EPIDEMIOLOGIE NEINFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními faktory ovlivňujícími vznik a výskyt neinfekčních nemocí a úrazů se zaměřením na nemoci kardiovaskulární, onkologické, alergické, metabolické včetně onemocnění diabetes mellitus a obezity, s možnostmi prevence nepřenosných onemocnění hromadného výskytu se zaměřením zejména na výživu a pohybovou aktivitu.

Název studijního předmětu
VÝŽIVA ČLOVĚKA
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace z oblasti vědy o výživě s důrazem na energetickou potřebu organizmu, na význam základních složek výživy včetně vitaminů, minerálních látek, stopových prvků a dalších složek výživy včetně příjmu tekutin v rámci potřeby organismu. Cílem předmětu je, aby student na základě získaných poznatků uměl vysvětlit výživová doporučení na základě potravinových skupin a faktory ovlivňující výběr potravy člověka.

Název studijního předmětu
VÝŽIVA V PODPOŘE A OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je zaměřen na problematiku výživy populace a populačních skupin zdravých jedinců (s ohledem na specifika těhotných žen, dětí a adolescentů, seniorů), výživu ve sportu, alternativní způsoby stravování a výživové poradenství. Dále je zaměřen na vztah výživy a zdraví. Dále obsahuje témata zaměřená na aktivní přístup člověka k ochraně vlastního zdraví i svého okolí. Umožňuje studentům získat profesní znalosti z podpory a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích lidského života. Studenti získají znalosti a dovednosti pro efektivní edukaci a poskytování informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit, budou schopni podporovat výběr vhodných potravin, definovat úlohu výživy a zdraví na komunitní úrovni (škola, regionální politika, rizikové skupiny obyvatelstva), vyhotovit preventivní programy a hrát aktivní úlohu při výchově ke zdraví seznámit studenty se základními poznatky legislativy na úseku ochrany spotřebitele v EU a ČR a s fungováním systémů rychlé výstrahy jak celosvětovými, tak se systémy EU. Dále se seznámí s fungováním státního dozoru jak preventivního, tak běžného na úseku ochrany veřejného zdraví.

Název studijního předmětu
LÉČEBNÁ VÝŽIVA
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah tvoří základ profesionálních dovedností nutričních terapeutů a patří ke komplexu základních odborných předmětů. Poskytuje soubor ucelených poznatků léčebné výživy, principy dietní léčby vztahující se ke skupině jednotlivých systémových poruch a postup léčebné výživy u jednotlivých onemocnění. Objasňuje zásady prevence z pohledu výživy u jednotlivých onemocnění. Připravuje studenty k sestavení, hodnocení individuálních výživových plánů dieto-terapeutických postupů u jednotlivých onemocnění při respektování nutričních potřeb pacientů/klientů v návaznosti na poskytování specifické ošetřovatelské péče v oblasti preventivní a léčebné výživy s využitím informačních technologií. Cílem je, aby se student orientoval v základech procesu nutriční péče (nutričního zhodnocení, diagnózy, intervence, monitoringu a evaluace). Součástí předmětu je technologická příprava základních a speciálních druhů léčebné výživy.

Název studijního předmětu
KLINICKÁ VÝŽIVA
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět podává základní informace o možnostech a způsobech nutriční intervence u jedinců s poruchami výživy (malnutrice v širším slova smyslu). Zahrnuje problematiku podvýživy, nadměrné výživy, obezity, dyslipidemie a metabolického syndromu a nejčastějších metabolických vad. Výuka se zaměřuje na diagnostiku nutričních poruch a možnosti jejich léčby v běžné klinické praxi. Součástí předmětu je seznámení s antropometrickými metodami a metodami stanovení nutričních potřeb a jejich praktický nácvik. Součástí je i oblast ekonomických a etických aspektů nutriční podpory, porozumění výsledkům klinického výzkumu a nástin možných pokroků v blízké budoucnosti. Praktická výuka je zaměřena na způsoby nutriční intervence včetně enterální a parenterální výživy.

Povinné oborové předměty – kategorie A
Tvořící základ klinických oborů

Název studijního předmětu
KLINIKA NEMOCÍ A NUTRIČNÍ PÉČE
Anotace předmětu: Obsahem je komplex okruhů, které tvoří základy znalostí jednotlivých klinických oborů (vnitřní lékařství, chirurgie, pediatrie, gynekologie a porodnictví, gerontologie, psychiatrie, infekčního lékařství a onkologie), navazuje na znalosti získané v ostatních odborných předmětech. Všechny okruhy jsou koncipovány jako teoreticko-praktické celky a jsou základem pro výuku hodnocení výživového stavu a speciálních výživových požadavků při jednotlivých onemocněních včetně kritických stavů v oblasti akutní medicíny. Předmět poskytuje teoretické znalosti pro pochopení příčin a klinického obrazu chorob, klinické příčiny nemocí a jejich symptomatologii, klinickou propedeutiku, hodnocení stavu výživy, se zaměřením na možnosti ovlivnění patologických stavů výživou.

Název studijního předmětu
VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ
Anotace předmětu: Obsah je zaměřen na specifika nutriční péče v oborech interního lékařství, zejména v gastroenterologii, kardiologii, diabetologii, obezitologii, nefrologii, pneumologii i ostatních klinických oborech. Obsahově je zaměřen na nemoci gastrointestinálního traktu včetně onemocnění jater, žlučníku a slinivky břišní, nemoci kardiovaskulárního systému, na etiologii metabolických poruch, zejména diabetes mellitus, nemoci ledvin a močových cest, respirační choroby, poruchy žláz vnitřní sekrecí, choroby krve a krvetvorby atd. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v jednotlivých oborech. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu a změny životního stylu v rámci prevence a léčby.

Název studijního předmětu
CHIRURGIE
Anotace předmětu: Náplň okruhu podává ucelené informace o specifiku individuálních předoperačních a pooperačních výživových plánů dle základního onemocnění chirurgického charakteru. Obsahově bude zaměřen na jednotlivá chirurgická onemocnění zejména v souvislosti s pooperační léčbou a včetně nemoci pohybového ústrojí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody, operační přístupy). Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

Název studijního předmětu
PEDIATRIE
Anotace předmětu: Téma je orientováno na základní poznatky pro poskytování kvalitní výživy v dětském věku. Obsah je zaměřen na nemoci kojeneckého a dětského věku ve všech věkových stádiích. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro dětský věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Umožňuje studentům komplexní pohled na růst a vývoj zdravého i nemocného dítěte s ohledem na preventivní a léčebnou výživu. Cílem je poskytnout studentům poznatky o specifických individuálních potřebách dítěte v souvislosti s patologickými stavy a onemocněním dětského věku. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.

Název studijního předmětu
GYNEKOLOGIE A PORODNICTVÍ
Anotace předmětu: Obsah je zaměřen na výživu a zdravý životní styl žen, zahrnuje souhrnnou prekoncepční péči včetně výživy v těhotenství a po porodu. Současně je v obsahu předkládána problematika gynekologických onemocnění. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb včetně specifických nároků těhotných žen, včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení v gynekologii a porodnictví. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci žen.

Název studijního předmětu
GERONTOLOGIE
Anotace předmětu: Téma je svým obsahem zaměřeno na specifika nutriční péče s cílem prevence karenčních stavů a jejich řešení v rámci péče o seniory. Součástí jsou poznatky o vývojových změnách ve vyšším věku a nejčastějších onemocněních. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro vyšší věk (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb u seniorů zejména s ohledem na onemocnění a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci, v zařízeních sociální péče a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci v rámci léčby a uchování kvality života.

Název studijního předmětu
PSYCHIATRIE
Anotace předmětu: Obsah poskytuje poznatky zaměřené na specifika nutriční podpory v psychiatrii. Součástí jsou základní poznatky o nemocech v psychiatrii. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou specifickou pro duševní onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik pacientů/klientů s psychickým onemocněním a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci a v domácím prostředí. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního léčebného procesu.

Název studijního předmětu
INFEKČNÍ LÉKAŘSTVÍ
Anotace předmětu: Téma podává informace o nejčastějších stavech spojených se závažným infekčním onemocněním a s realizací nutriční podpory v péči o pacienta se závažnou infekcí. Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou nejčastějších infekčních onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení.

Název studijního předmětu
ONKOLOGIE
Anotace předmětu: Náplň okruhu je zaměřena na specifika nutriční podpory pacientů/klientů vzhledem ke způsobu onkologické léčby. Téma bude zaměřeno na nejčastější onkologická onemocnění (maligní i benigní). Studenti budou seznámeni s propedeutickou diagnostikou onkologických onemocnění (anamnéza, diagnóza, průběh nemoci, prognóza, vyšetřovací metody). Seznamuje studenty se zvláštnostmi posouzení nutričních potřeb a včasnou identifikaci nutričních rizik a jejich řešení. Pozornost je soustředěna na proces nutriční péče při hospitalizaci i v době rekonvalescence. Předmět seznamuje studenty s oblastí následné péče a vede je k pochopení paliativní péče. Důraz je kladen na odbornou edukaci jako součást komplexního

léčebného procesu.

Název studijního předmětu
ZÁKLADY OŠETŘOVATELSTVÍ
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje poznatky o základních bio-psycho-sociálních potřebách pacienta/klienta a možnostech jejich uspokojování. Umožňuje první přímý kontakt s ošetřovatelskou péčí na lůžkovém oddělení v přímé návaznosti na poskytnutí služby pacientovi. Seznamuje s historickým vývojem ošetřovatelství v ČR i ve světě, s transkulturní dimenzí ošetřovatelské péče o individuální potřeby jedince, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetřovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotních služeb a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace. Učí studenty respektovat práva nemocných, dodržovat zásady zdravotnické etiky i dodržování ochrany a bezpečnosti práce a hygieny stravování. Studijní předmět vhodně dotváří profil absolventa v rámci jeho specializovaného kontaktu s pacienty/klienty u poskytovatelů zdravotních služeb i ošetřovatelským personálem.

Povinné základní předměty – kategorie A
Tvořící základ v sociálních a dalších souvisejících oborech

Název studijního předmětu
ETIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání profese nutričního terapeuta, seznamuje s integrací etických principů do etických kodexů a dotýká se etických dilemat v jednání zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům. Uvádí i do problematiky filozofie a jejího vztahu k vědě, vědění, hodnocení a jednání. Objasňuje základní pojmy vztahující se k holistickému pojetí člověka, rodiny a společnosti.

Název studijního předmětu
PRVNÍ POMOC
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti si osvojí znalosti odborné první pomoci při různých zdraví ohrožujících a poškozujících stavech včetně úrazů a nehod. Výuka je zaměřena na osvojení si souboru jednoduchých úkonů a opatření, která při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví člověka omezují rozsah a důsledky tohoto ohrožení či postižení. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení.

Název studijního předmětu
ORGANIZACE A ŘÍZENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět poskytne poznatky základů veřejného zdravotnictví, které se zabývá prevencí nemocí, posilováním a prodlužováním života pomocí organizovaného úsilí společnosti s hlavním cílem dosáhnout co nejvyšší možné úrovně zdraví obyvatelstva. Na základě integrace poznatků biomedicínských a společenských věd poskytne informace o organizaci, struktuře, funkcích a řízení jednotlivých složek systému péče o zdraví. Součástí předmětu je problematika financování zdravotnictví v ČR (státní rozpočet, daně, povinné zdravotní pojištění, financování vlastních poskytovatelů zdravotních služeb, charitativní organizace, nadace aj.).

Název studijního předmětu

ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉHO PRÁVA A LEGISLATIVY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje studentům základní informace o právním systému v ČR, základech práva správního, občanského (pracovního, rodinného, obchodního) a trestního apod. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy s ohledem na výrazný vliv mezinárodních úmluv, evropských směrnic, zákonů a podzákonných právních předpisů na právní normy ve zdravotnictví. Cílem předmětu je poskytnout studentům základní přehled právních předpisů týkajících se ochrany soukromí jednotlivců a orientaci v právních principech ochrany osobních údajů a jejich aplikaci v praxi.

Název studijního předmětu

ŘÍZENÍ KVALITY POSKYTOVANÝCH ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět seznamuje studenty se základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů, bezpečnosti při práci v systémech zdravotní a sociální péče. Předmět současně seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů. Student získá znalosti o kvalitě a jejích indikátorech, typech a etiologii rizik pochybení při poskytování zdravotní péče s ohledem na roli lidského faktoru, pochybení ve vztahu s etikou, prevencí.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY SOCIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému náhledu na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a klinické výživě včetně problematiky genderové rovnosti. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi. Získají poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině, problematice sociálních menšin (práce s bezdomovci a skupinou osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením apod.) včetně témat LGBT + a témata týkající se trans* a intersex pacientů včetně problematiky AIDS a HIV. Studenti se seznámí s problematikou prevence výskytu rizikových faktorů jednotlivých sociálních skupin (konzumace zdraví škodlivých látek, tj. tabáku, alkoholu, drog, návykových látek či nevhodné stravy způsobující obezitu, infekční nemoci apod.), s problematikou násilí u dětí, dospělých osob i seniorů (domácího, sexuálního genderově podmíněného) a seznámí se s nácvikem adekvátních reakcí a postupů. Předmět se dotkne oblasti sociálně-právní ochrany a dalších systémů péče o ohrožené děti a rodiny, přímé i nepřímé diskriminace znevýhodněných dětí a komunikace s nimi, zmíněna je oblast šikany, špatného zacházení a mučení. V předmětu se studenti seznamují s aktuálními oblastmi řešenými ve vládních strategiích.

Název studijního předmětu

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický komplex seznamující se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Podává základní informace o ontogenezi lidské psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování nemocného jedince, k pochopení jeho potřeb i problémů, které nemoc přináší jemu i jeho rodině. Řeší problematiku psychologie nemocných jedinců všech věkových skupin v souvislosti

s požadavky na výživu. Problematika komunikace tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností nutričního terapeuta při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta/klienta pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální nutriční potřeby. Naučí se zásadám a dovednostem adekvátní komunikace s pacienty/klienty, se spolupracovníky, popř. s rodinnými příslušníky a dalšími osobami. Studenti se seznámí s problematikou komunikace s osobami se specifickými potřebami (menšiny, etnika, agresivní pacienti, osoby závislé). Studenti si osvojí základy sociálně psychologického myšlení v kontextu profesí zaměřených na práci s lidmi. Součástí předmětu je seznámení se s psychohygienou, jak si chránit a upevňovat duševní zdraví a zvyšovat odolnost člověka vůči vnějším vlivům.

Název studijního předmětu
ZÁKLADY PEDAGOGIKY A EDUKACE
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který je zaměřen na získání poznatků o významu obecné pedagogiky jako integrující disciplíny pro záměrné vedení výchovně vzdělávacího procesu zejména v oblasti vzdělávání dospělých. Studenti se seznámí se základy didaktiky a jejího využití v edukačním procesu s využitím aktivizačních metod a současně při působení nutričního terapeuta na účastníky kvalifikačního a celoživotního vzdělávání Cílem předmětu je poskytnout studentům poznatky z oboru pedagogiky a didaktiky tak, aby byl student schopen se orientovat v teoretických znalostech oboru a mohl tyto poznatky využít v rámci své edukační činnosti u pacienta/klienta, jeho blízkých i komunity. Studenti si osvojí znalosti o podmínkách, procesech, formách a metodách edukace jako základních krocích edukačního procesu a jeho praktické aplikaci nejen u pacientů/klientů, ale i u dalších členů rodiny i zdravotnického týmu. Součástí předmětu je problematika edukace dětí a osob o dítě pečujících.

Název studijního předmětu
INFORMATIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřen na informace související s administrativními činnostmi ve zdravotnictví a poznatky o využití výpočetní techniky u poskytovatele zdravotních služeb. Studenti se seznámí s právními předpisy týkajícími se vedení zdravotnické dokumentace, včetně elektronické, a její bezpečnosti. Praktická cvičení jsou zaměřena na simulovanou práci s nemocničním informačním systémem a také na standardní práci s běžnými kancelářskými aplikacemi a informačními zdroji. Student bude schopen se zaměřením na oblast zdravotnictví prokázat schopnosti a nejběžnější postupy a návyky v zacházení s daty, informacemi, znalostmi, dále zdokonalení v oblasti kritického uvažování v medicíně založené na důkazech, pochopení logiky zdravotnického prostředí, komunikace s profesionály i laiky, porozumění základnímu využití informačních a komunikačních technologií ve zdravotnickém prostředí.

Název studijního předmětu
ZÁKLADY METODOLOGIE VĚDECKÉHO VÝZKUMU A STATISTIKY
Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, který předpokládá aplikaci znalostí získaných v ostatních odborných předmětech. Naučí studenty zvládnout základní terminologii z oblasti výzkumu, pochopit význam základních fází výzkumného procesu a umět využívat výsledky výzkumu v klinické nutričně poradenské praxi. Dále je předmět zaměřen na statistickou analýzu medicínských a biologických dat potřebných pro nalezení, chápání a vysvětlování vztahů mezi pozorovanými ději. Studenti se seznámí se základními pojmy statistiky (biostatistiky) a základními statistickými metodami, které se používají při vyhodnocování biologický jevů. Cílem předmětu je naučit studenty podílet se na výzkumných projektech.

Název studijního předmětu

EKONOMIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu je zaměřen na základní informace a obecné znalosti z oblasti ekonomie podnikání, účetnictví, managementu a marketingu. Dále se orientuje na specifickou oblast trhu v podmínkách ČR i EU a na profesní úroveň pracovníků ve zdravotnictví a v dietním stravování. Základním cílem je získat odborný přehled o ekonomických a manažerských informacích, které budou využity v profesním i osobním životě.

ODBORNÁ NUTRIČNÍ PRAXE

Anotace předmětu

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky na vysoké škole[1] a na vyšší odborné škole[2] formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé nutriční péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb pod vedením školitele nebo mentora odborné praxe (školitele odborné praxe) u poskytovatele zdravotních služeb a dalších stravovacích provozů (zařízení sociálních služeb a zařízení školního stravování). Pedagogický pracovník vyučuje v takové oblasti odborné praxe, ve které je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání a zároveň v této oblasti odpovídá za dohled při praxi studentů. Výkony prováděné v rámci odborné praxe jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit nutričního terapeuta – LOGBOOK (dále jen „Záznamník výkonů“), který připravuje vysoká škola[1] a vyšší odborná škola[2]. Záznamník výkonů obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a nutriční intervence, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu. Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy, subjekt zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou. Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

OBLASTI ODBORNÉ NUTRIČNÍ PRAXE

1. ročník Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a na nácvik a osvojení činností nutných pro poskytování nutriční péče. Z počátku se studenti seznámí se stravováním zdravé populace u jednotlivých stravovacích kategorií. Praxe je orientována na oblast stravovacích služeb (poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, zařízení školního stravování). Součástí praxe je i účast na činnostech zajišťujících organizaci, plánování a technologické zpracování léčebné výživy.

2. ročník Praxe je zaměřena na proces zabezpečování nutričních potřeb pacientů/klientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Studenti se seznámí se strukturou poskytování zdravotní péče na oddělení léčebné výživy a na jednotlivých odděleních včetně metabolických jednotek a jednotek intenzivní péče. Dále se seznámí s pracovišti, kde je poskytována následná nebo paliativní péče. Praxí si prohloubí schopnost vyhodnotit prostředí, které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů/klientů z hlediska procesu nutriční péče.

3. ročník Praxe je orientována na oblast specifické nutriční péče, jejímž cílem je prohloubení znalostí a praktických dovedností při poskytování individuální nutriční péče v jednotlivých klinických oborech. Dále se zaměřuje na oblast edukační činnosti pro jednotlivce a jejich rodinné příslušníky v rámci lůžkové, ambulantní a domácí péče. Součástí je praxe v poradenských a terapeutických centrech poskytujících nutriční péči v oblasti podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění.

Převodní tabulka pro nutriční terapeuty
Předměty standardu oboru nutriční terapie
a požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§ 3 odst. 2	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika ve zdravotnictví
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Informatika ve zdravotnictví; Odborná nutriční praxe
Organizace a řízení zdravotních služeb	Organizace a řízení ve zdravotnictví; Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění
První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích	První pomoc
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Základy zdravotnického práva a legislativy
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a zajištění bezpečí pacientů	Řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb; Organizace a řízení ve zdravotnictví
Komunikace s pacientem a osobami jemu blízkými	Psychologie a komunikace; Základy pedagogiky a edukace
§ 14 odst. 2	
Nejméně 3 roky studia	Prezenční + kombinované studium - 3 roky obě formy studia
Nejméně 1 800 hodin praktického vyučování	Prezenční + kombinované studium - 1 800 hodin
§ 14 odst. 3 písm. a) bod 1	
Anatomie se zaměřením na trávicí systém	Anatomie; Odborná latinská terminologie
Fyziologie se zaměřením na fyziologii výživy a metabolismus	Fyziologie; Odborná latinská terminologie
Patologie, patofyziologie se zaměřením na patofyziologii konkrétního onemocnění	Patologie a patofyziologie; Nutriční péče v klinických oborech
Chemie a biochemie	Chemie; Biochemie
Potravinářská chemie	Chemie potravin
Nauka o potravinách	Nauka o potravinách
Technologie přípravy pokrmů	Technologie přípravy pokrmů
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění
Základy farmakologie	Základy farmakologie

§ 14 odst. 3 písm. a) bod 2	
Lékařská toxikologie	Toxikologie
Komunitní hygiena	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena
Epidemiologie infekčních a neinfekčních onemocnění ve vztahu k výživě	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění
Výživa zdravých jedinců různých věkových skupin, specifické nároky těhotných žen, zvláštnosti dětského a dorostového věku, výživa ve vztahu k tělesné zátěži, výživa v komunitní péči, alternativní a netradiční formy výživy,	Výživa člověka; Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví
Výživové poradenství, zdravotní výchova a poradenství, ochrana spotřebitele, tvorba a řízení zdravotnických programů	Výživa člověka; Výživa v podpoře a ochraně veřejného zdraví; Odborná nutriční praxe
Klinická dietologie	Klinická výživa; Léčebná výživa,
Příprava základních a speciálních druhů léčebné výživy s využitím zásad racionální výživy, zpracování výživové anamnézy, stanovení terapeutických plánů stravování individuálních klientů	Léčebná výživa; Technologie přípravy pokrmů; Odborná nutriční praxe
Hygienické aspekty zajištění výroby, přípravy, rozvozu, přepravy, značení a skladování pokrmů a jejich uvádění do oběhu	Mikrobiologie, epidemiologie infekčních onemocnění a hygiena; Epidemiologie neinfekčních onemocnění; Odborná nutriční praxe
§ 14 odst. 3 písm. a) bod 3	
Klinické obory se zaměřením na vnitřní lékařství, chirurgii, pediatrii, gynekologii, gerontologii, psychiatrii, infekční lékařství, onkologie	Klinika nemocí a nutriční péče – jednotlivé obory; Léčebná výživa; Klinická výživa
Základy ošetřovatelství	Základy ošetřovatelství; Odborná nutriční praxe
§ 14 odst. 3 písm. a) bod 4	
Základy sociologie a sociální psychologie	Základy sociologie
Základy pedagogiky a edukace	Základy pedagogiky a edukace; Odborná nutriční praxe
Psychologie	Psychologie a komunikace
Právní předpisy ve vztahu k výkonu státního zdravotního dozoru a základy ekonomie	Základy zdravotnického práva a legislativy; Organizace a řízení ve zdravotnictví, Ekonomika
Základy informatiky	Informatika ve zdravotnictví
Základy statistiky a metodologie vědeckého výzkumu	Základy metodologie vědeckého výzkumu a statistiky

§ 14 odst. 3 písm. b)	
Praktické vyučování poskytující dovednosti a znalosti v léčebné výživě ve vztahu ke klinickým oborům, zjišťování nutričních potřeb pacientů, hodnocení stavu výživy, zpracování jídelních plánů, volba vhodných výživových doplňků, příprava a distribuce stravy, zdravotní výchova, edukace a poradenství	Odborná nutriční praxe na jednotlivých odděleních u poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb. Související teoreticko-praktická výuka.

Příloha č. 2

Doporučená struktura Záznamníku výkonů nutričních terapeutů - LOGBOOK

MINIMÁLNÍ RÁMEC

Záznam výkonů a jiných odborných aktivit

Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit nutričního terapeuta je dokladem studenta/tky o splněných výkonech během odborné praxe, které budou součástí kompetencí nutričních terapeutů. Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných výkonech a aktivitách studentovi/ce a školiteli.

Titulní strana: Název vzdělávací instituce/vysoké školy

Obsah

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), identifikační číslo studenta/tky, typ, forma, období studia (akademické roky)
2. Příprava studenta/tky na praktickou výuku
3. Osobní cíle studenta/tky
4. Kritéria hodnocení studenta/tky
5. Práva a povinnosti studentů/studentek
6. Přehled klinických pracovišť
7. Obecné cíle praktické výuky
8. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá pracoviště
9. Seznam praktických výkonů I. ročník
10. Seznam praktických výkonů II. ročník
11. Seznam praktických výkonů III. ročník
12. Hodnocení studenta/tky
13. Další činnosti v rámci praktické výuky – exkurze, stáže

Záznamy vedené v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.
Student/ka si údaje o provedených intervencích vpisuje do Záznamníku výkonů /Logbooku/ sám/sama a akademický pracovník VŠ, pedagogický pracovník VOŠ, nebo mentorka/školitelka, popř. nutriční terapeut tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.
Dle potřeb vysoké školy nebo vyšší odborné může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.